

5. spørgsmål.

Der ønskes en redegørelse for de hidtidige former ved indkøb af krigsmateriel o. lign. til forsvaret.

Besvarelse.

Står man overfor anskaffelsen af et eller andet våben, flyvemaskine, skib, materiel el. lign., rejses sagen normalt af vedkommende værnets kommandomyndigheder, som på basis af de i sagen foretagne undersøgelser opstiller de krav, som det pågældende våben m. v. skal kunne opfylde for at være på højde med udviklingen.

Sagen behandles herefter i vedkommende ministerium, og hvis man mener at kunne gå ind for kommandomyndighedernes forslag, sendes sagen til vedkommende anskaffende (tekniske) myndighed med anmodning om at foretage en nærmere undersøgelse af mulighederne for at fremskaffe det ønskede.

På grundlag af de opstillede krav går vedkommende tekniske myndighed herefter i gang med undersøgelserne, der ofte er forbundet med udsendelse af teknisk personel til udlandet og afholdelse af forsøg og demonstrationer enten i udlandet eller her i landet, hvilket er nødvendigt for at få det rette indtryk af ydeevnen m. v. af vedkommende våben o. lign.

Når undersøgelserne m. v. er færdige, sendes sagen frem til vedkommende ministerium fra den tekniske myndighed med et endeligt forslag, og på basis heraf tager ministeriet endelig stilling til sagen, herunder hvorvidt det pågældende våben el. lign. bør fremskaffes fra udlandet eller hjemlandet, og bemyndiger, hvis de fornødne pengemidler og den fornødne valuta kan fremskaffes vedkommende tekniske myndighed til at indlede forhandlinger om udarbejdelse af forslag til kontrakt indeholdende pris- og leveringsbetingelser m. v.

Køb i udlandet.

Udarbejdelsen af forslag til kontrakt foretages af teknisk personel (officerer og ingeniører) fra den pågældende tekniske myndighed bistået af de ved myndighederne ansatte civile indkøbsledere.

Priser bedømmes i den udstrækning, det er muligt, på grundlag af egne erfaringer med hensyn til fremstillingen af materiel og skibe m. v. på egne virksomheder, idet man på dette område gennem tiden har oparbejdet et betydeligt erfaringsmateriale, men samtidig hermed støtter man sig også på oplysninger fra andre udenlandske firmaer og på, hvad andre lande har betalt for lignende våben, idet sådant materiale ofte kan tilvebringes ad diplomatisk vej. Denne sidste fremgangsmåde er f. eks. anvendt ved indkøb af jetjagere til Danmark.

Har flere firmaer mulighed for at levere det samme våben o. lign. søger man gennem det herved opståede konkurrencemoment at trykke prisen ved at indhente tilbud.

Forslaget til kontrakt behandles herefter i vedkommende ministerium og med bistand af kammeradvokaten, hvis det drejer sig om større leverancer, eller hvis kontraktforslaget skønnes at give mindste anledning hertil; hvis penge og valuta er til rådighed og forslaget iøvrigt befundet i orden, godkendes dette af ministeriet.

Når bestillingen er afgivet og arbejdet på leverancen i gang, kontrolleres denne fra tid til anden ved udsendt teknisk personel, ligesom der også finder en kontrol sted forinden modtagelsen, således at eventuelle mangler eller fejl kan rettes på stedet af leverandøren, forinden afsendelsen til hjemlandet finder sted.

Anmærkning.

Efter aflutningen af krigen i 1945 har der i stort omfang fra engelsk og amerikansk side været udbudt overskudsmateriel (surplus) til salg, hvorved det danske forsvar har haft mulighed for til meget billige priser at sikre sig udrustning, motorvogne m. v. til brug for forsvaret.

Køb eller fremstilling i hjemlandet.

Køb eller fremstilling af materiel, udrustning m. v. i hjemlandet sker enten på grundlag af egen konstruktion eller på grundlag af indkøbt licens i udlandet.

I sidste tilfælde vil det foruden licensrettighederne som regel være nødvendigt at indkøbe et mindre antal af det pågældende stykke materiel m. v. hos den fabrik, der har konstrueret materialet m. v. Med hensyn til denne side af sagen følges samme fremgangsmåde som anført for køb af materiel o. lign. i udlandet.

Fremstillingen i hjemlandet kan ske på forsvarets egne virksomheder (eventuelt del-